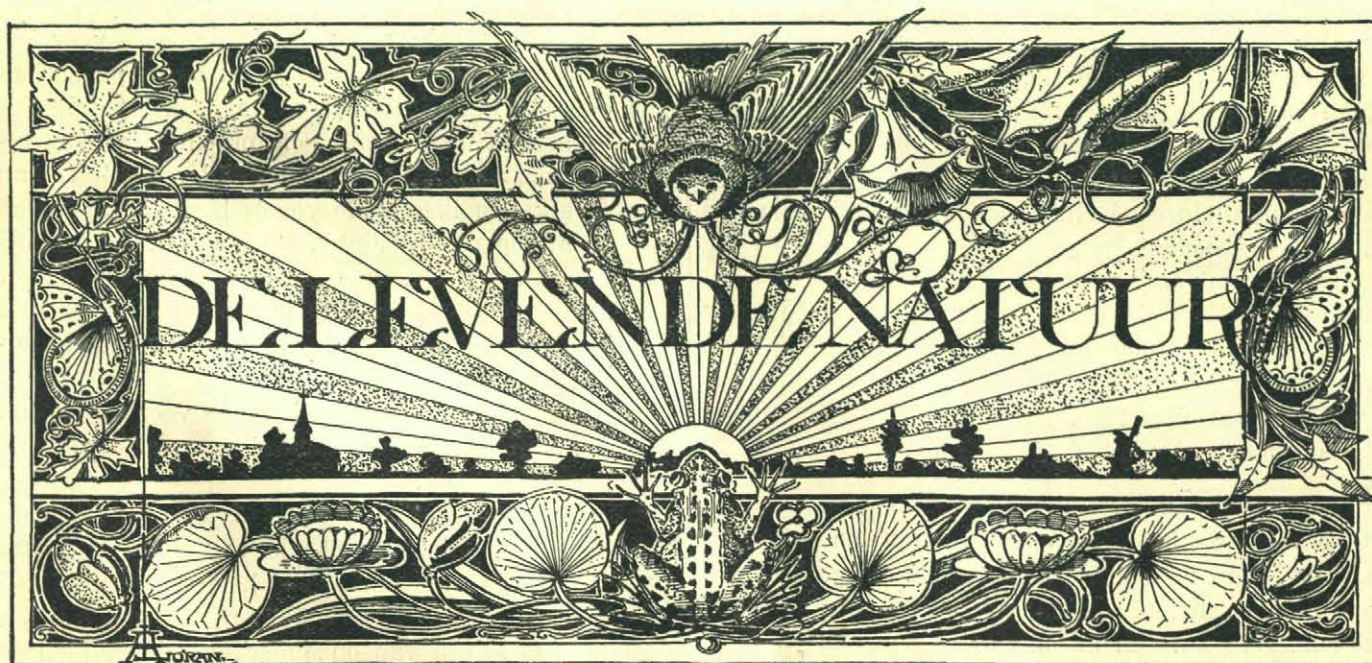

REDACTIE

E. HEIMANS, Amsterdam en JAC. P. THIJSSE, Bloemendaal.

ADRES DER REDACTIE:

JAC. P. THIJSSE, TE BLOEMENDAAL.

UITGAVE VAN:

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

Prijs per jaar f 3.60.

NA DE BIOLOGISCHE TENT- TOONSTELLING.

t' Is al weer voorbij, maar nog lang niet vergeten. Niet bij de ontwerpers en uitvoerders, niet bij de bezoekers. Hoe moeilijk het geweest is, dat weten maar weinigen; hoe mooi het was, gelukkig heel velen. Zoo velen, dat het in getal niet is op te geven, in elk geval zijn het duizenden. Om 't banaal te zeggen: onze tentoonstelling had een verbazend, haast verbluffend succes.

Nu hier gaan vertellen, wat er te zien en te genieten viel, treft heelemaal geen doel. De geschiedenis van de Biologische kennen onze lezers; dat het plan zoo spoedig en zoo goed tot uitvoering kwam, danken wij aan de jonge, krachtige Natuur-Historische Vereeniging en speciaal aan de Amsterdamsche Afdeeling.

Moesten we namen noemen van hen, aan wie voor de uitvoering vooral dank moet worden gebracht, dan zouden we, op gevaar af ondankbaar te zijn, willen vermelden de twee mannen, die zich ontzaglijk veel tijd en moeite hebben getroost in deze voor het heele comité zoo drukke dagen. Het zijn onze J. Jaspers jr. en Dr. J. Th. Oudemans; de overige leden Dr. Heinsius, Dr. Kerbert, Heukels, en o. g. t. niet te na gesproken.

Jaspers was het tenminste nog aan zich verplicht, zijn beste beentje vóór te zetten, want hij behoorde met de beide tegenwoordige redacteuren en Dr. C. Kerbert

tot de oorspronkelijke ontwerpers, hij heeft al vijf jaar geleden heele afleveringen van *D. L. N.* er vol over geschreven; het was voor hem een eerezaak dat de Biologische Tentoonstelling slagen zou. Dr. Oudemans heeft 't vooral in de laatste dagen vóór en in de eerste dagen na de opening van de tentoonstelling benauwend gehad. 't Was Oudemans hier en Oudemans dort en Oudemans überall. Met bewonderenswaardige kalmte en veel overleg heeft hij de honderden inzendingen, die als een stormwind, vrijwel plotseling, zoowat alle tegelijk kwamen opzetten, op hun plaats gekregen, en niemand heeft hem ook maar één keer boos of knorrig zien kijken, zelfs niet als hij door tien inzenders te gelijk werd aangeklampt om dit en dat en nog wat anders.

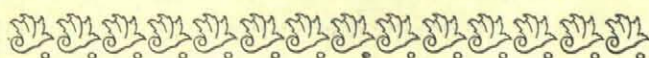
Eén ding heeft het welslagen sterk in de hand gewerkt, dat was, dat het Genootschap N. A. M., het onvolprezene, meedeed; zonder geld is zooiets niet klaar te krijgen, maar ook niet zonder mannetjes; en mannetjes, vele en flinke mannetjes, heeft „Artis“, of laten we nu maar eens voluit zeggen Dr. Kerbert, de tentoonstellingszaal ingestuurd, bij zwermen. Dat zijn de Kaboutertjes geweest, die in twee, drie dagen den boel op pooten hebben getooverd; Pieters, Fijnbeek en ik weet niet hoe ze meer heeten, je had ze moeten zien werken! Een krijtschetsje op den grond van de zaal, een woordje over 't plan — en als je uit school kwam om te beginnen, was 't al drie kwart klaar. „F., daar heb je een scheepslading ongeschild hout; een

rustiek hek asjeblijft, overmorgen klaar, zoo, zoo en zoo, — P., tien aquaria, hè, zorg voor gespoeld zand en waterplanten? Morgen mee visschen, denk om sleepnetten! Overmorgen mee een veen halen, zorg voor je paard en kar! F., hier moet een zinken kuip, een fontein, een leiding, een watervalletje komen. Zorg jij er voor?"

Plannen maken, vergaderen, ontwerpen, bedisselen, bepraten, ja, dat is het eerste. Maar alleen als je zoo'n kaboutertroep op kunt roepen, met hun koningen aan 't hoofd, die 't vierentwintig uur zonder eten of slapen uithouden, dan is zoo'n tentoonstelling van levende en doode biologie mogelijk en anders niet.

Dat weten we alvast voor een volgenden keer. Alles was dankbaar en voldaan: comité en publiek; ook de planten en dieren; ze hadden er plezier in, zoo druk bekeken, bewonderd te worden; op één uitzondering na: aan de buitenkant, naast de ijverige bijenvolken, zat mokkend en ineengedoken het wilde, zwarte konijn, — dat de Afd. Bloemendaal vertegenwoordigde — tien dagen lang zijn melanisme te verwenschen.

E. HEIMANS.

DWARS OVER DE VELUWE.

Een schrill gefluit, en langzaam zette het stoomgevaarte, dat me naar de plaats van bestemming gebracht had, zich in beweging.

Daar stond ik nu aan het station Barneveld. Even den spoorweg overgestoken en ik was te midden van de vrije natuur.

Wat een heerlijk weer, de lucht egaal blauw met een enkel wit schapenwolkje, dat zich langzaam in teere draden uiteen spon; de zon deed alles dansen van genot en schitterde op de witgepleisterde muren van een plaggenhutje.

Ik volg den straatweg, die naar Voorthuizen leidt; aan beide kanten begrensd door beuken, in lentedos, prijkend met licht, schitterend groen, en uit die dichtbebladerde boomen hoor je allerlei vogelgeluiden door elkaar klinken, als een grootsche fuga. Ferm en krachtig zet de vink in, besluitend met een vluggen accoordenloop en van verre onderscheidt ge het aanhoudend getel van de tiftjaf.

In een der beuken zingt het gekraagde roodstaartje; een heerlijke vogel met pikzwarte vlek aan de keel, een roode borst en blinkende, witte streep op den kop. Telkens wanneer hij opvliegt, trilt het diertje even met zijn staart.

Deze lente hebben we twee van die vogels in het Vondelpark, achteraan bij den zoogenaamden

„berg“. Daar heb ik het diertje dan ook voor het eerst leeren kennen en kom je nu buiten; Haarlem en omstreken of het Gooi, overal is het te zien.

De heer Thijsse heeft ons prachtig op weg geholpen met z'n „Vogeljaar“. Na het verschijnen van dat werk ben ik met de vogels begonnen; ik ken er nu al een aardig aantal. Ge begrijpt, dat ik soms nog in twijfel sta, hoe de een of andere zanger toch mag heeten. Die onzekerheid is lang niet plezierig, maar zoo iets moet elk beginnend natuurvriend doormaken.

Al gauw ligt er een stuk heide voor me en nu zeg ik den straatweg vaarwel en steek dwars de bruine vlakte over.

Veel bloeit er nog niet: de Kruipbrem (*Genista pilosa*), een klein crucifeertje met grooten naam n.l. *Teesdalia nudicaulis* en het Boschkartelblad (*Pedicularis sylvatica*) met hare roze bloemen. Die *Pedicularis* is een van onze merkwaardigste planten van de zoo rijke Nederlandsche flora en kan, wat inrichting der bloem betreft, wedijveren met orchideeën en nog vele andere planten.

Heel goed staat die bloemengeschiedenis beschreven in het mooie, maar helaas uitverkochte boek van H. Müller „Die Befruchtung der Blumen“. Het komt hier op neer: De 4 meeldraden liggen dicht aaneengesloten, stijf tegen elkaar samengeklemd door de nauwe, kapvormige bovenlip. De helmknoppen springen van binnen open en daar de meeldraden tegen elkaar liggen, zoo hangt het gele poeder tusschen de helmknoppen. De stamper steekt boven de kapvormige lip uit. Een hommelt komt aangezoemd en zet zich op het lage gedeelte van de onderlip, duwt haastig zijn kop door de opening onder de bovenlip en raakt dan met den kop den stempel aan. Gretig drinkt hij het zoete vocht in en nu duwt onze dikke gast zodoende de nauwaaneensluitende zijwanden van de bovenlip uit elkaar; plots voelen de meeldraden zich bevrijd uit hunne knellende banden, en het stuifmeel valt nu naar beneden op den dichtbehaarden hommeltkop.

Wanneer ge goed toekijkt (met het bloote oog kunt ge het al zien) dan merkt ge onder den helmknop een haarbosje op. Dat kleine schuiertje verhoedt het zijdelings verspreiden van het zoo kostbare stuifmeel. In een andere bloem wordt dan de stamper met den bepoederden kop aangeraakt.

Dat is nu wel een zeer beknopt en onvolledig schema, doch wie er meer van weten wil, kan in het daar straks genoemde boek terecht. Nog meer geniet ge, wanneer ge daar bij zoo'n bloem gaat zitten, wanneer bijen en hommels op een zonnigen lentedag hun droomerig gezoem doen hooren en overal om u heen allerlei vogels hunne fluittonen ver weg laten weerklinken.

Ik wandel verder; hier en daar kruipen tusschen